Aan de raad
Aan het college van burgemeester en wethouders
Aan de burgemeester

Jaarverslag bezwaarschriften 2019/2020

Commissie bezwaarschriften
Secretariaat van de Commissie bezwaarschriften

RIDDERKERK

kenmerk: 289015

Voorwoord

Voor u ligt het Jaarverslag bezwaarschriften 2019/2020 van de gemeente Ridderkerk. In dit jaarverslag doen de Commissie bezwaarschriften en het secretariaat van de Commissie bezwaarschriften verslag van de in 2019 en 2020 verrichte werkzaamheden.

In 2020 is geen jaarverslag uitgebracht over 2019. In de periode dat in andere jaren aan het jaarverslag wordt gewerkt, brak het coronavirus uit. De focus heeft gelegen op het door laten gaan van de bezwaarprocedure. De verslaglegging over 2019 en 2020 wordt daarom gebundeld in dit jaarverslag.

De wet- en regelgeving die de bezwaarprocedure regelt, is niet berekend op de huidige pandemie met alle bijbehorende beperkingen. In goed overleg met burgers, advocaten, medewerkers van de gemeente en bestuurders hebben we steeds gezocht naar manieren om de bezwaarprocedure zo veilig mogelijk te laten verlopen zonder af te doen aan de inhoud ervan. De commissie en het secretariaat zijn dankbaar voor de betrokkenheid, bevlogenheid en flexibiliteit van alle betrokkenen. Mede daardoor heeft ook in 2020 de bezwaarprocedure, het sluitstuk van de gemeentelijke besluitvorming, zijn rol kunnen vervullen.

In hoofdstuk 1 lichten wij de bezwaarprocedure toe. Vervolgens wordt in hoofdstuk 2 stilgestaan bij de samenstelling van de Commissie bezwaarschriften en het secretariaat. In de hoofdstukken 3 tot en met 6 worden de cijfers rond de bezwaarprocedure gegeven. Het jaarverslag eindigt ten slotte met aanbevelingen in hoofdstuk 7.

22 april 2021

Namens de Commissie bezwaarschriften,

John Hamoen
voorzitter

Namens het secretariaat,

Jelle Vervorst
secretaris

Inhoudsopgave

1 Bezwaarprocedure 5
1.1 Algemene aspecten van de bezwaarprocedure 5
1.2 Kennelijk niet-ontvankelijke bezwaren 6
1.3 Ambtelijk horen 7
1.4 Bijzondere commissie bezwaarschriften 7
1.5 Commissie bezwaarschriften 8
1.6 Na de bezwaarprocedure 8
2 Commissie bezwaarschriften en haar secretariaat 10
2.1 Samenstelling Commissie bezwaarschriften 10
2.2 Samenstelling secretariaat van de Commissie bezwaarschriften 10
3 Binnengekomen bezwaarschriften 12
4 Uitgebrachte adviezen 13
5 Afdoening bezwaarschriften 14
5.1 Beslissingen op bezwaar en intrekkingen 14
5.2 Ambtelijke behandeling 16
6 Beroepszaken 17
7 Aanbevelingen van de commissie 18
7.1 Kwaliteit primaire besluitvorming 18
7.2 Persoonsgegevens van derden 18
7.3 Aanwezigheid van juiste personen ter zitting 18
7.4 Alternatieve oplossingen 18

1 Bezwaarprocedure

Tegen veel besluiten van het college en de burgemeester is het mogelijk bezwaar te maken. Ook tegen enkele besluiten van de raad is het mogelijk bezwaar te maken. Bezwaar is een vorm van verlengde besluitvorming: het doel van de bezwaarprocedure is dat het beslissende bestuursorgaan zijn eigen besluit heroverweegt.

Een beslissing op bezwaar kan op vier manieren worden voorbereid:

- verkorte behandeling omdat het bezwaar kennelijk niet-ontvankelijk is;
- ambtelijk horen;
- advisering door de Bijzondere commissie bezwaarschriften;
- advisering door de Commissie bezwaarschriften.

Deze procedures worden in de hierna volgende paragrafen toegelicht. Advisering door de Bijzondere commissie bezwaarschriften is nieuw ingevoerd vanwege de beperkingen als gevolg van het coronavirus.

1.1 Algemene aspecten van de bezwaarprocedure

Een bezwaarschrift kan binnenkomen via de post of een formulier op de gemeentelijke website. Het is niet mogelijk om per e-mail bezwaar te maken. Als een burger toch bezwaar maakt via e-mail krijgt deze de gelegenheid om op een correcte manier bezwaar te maken (zie ook de volgende paragraaf).

Een binnengekomen bezwaarschrift wordt zo snel mogelijk doorgestuurd naar het secretariaat. Het secretariaat doet de intake van het bezwaar: een eerste wettelijke toets vindt plaats en het secretariaat beoordeelt welke procedure het bezwaar moet doorlopen. Gedurende het hele proces houdt het secretariaat regie. Hoewel het secretariaat bestaat uit ambtenaren, functioneren zij onafhankelijk van de organisatie.

Vrijwel in alle bezwaarprocedures worden bezwaarmaker en andere belanghebbenden gehoord. Zij kunnen dan hun standpunten toelichten. Ook de vertegenwoordiger van de raad, het college of de burgemeester kan zijn of haar standpunt kenbaar maken. Voorafgaand aan de hoorzitting krijgen betrokkenen het procesdossier toegestuurd. Daarin zit ook een verweerschrift: een eerste reactie van het beslissende bestuursorgaan op het bezwaar.

In sommige gevallen wordt een bezwaar aangehouden, bijvoorbeeld naar aanleiding van een hoorzitting. Er kan dan nader onderzoek gedaan worden, er kunnen nieuwe gegevens aangeleverd worden, of burgers proberen gezamenlijk tot een oplossing te komen. De bezwaarprocedure ligt dan tijdelijk stil. Voor aanhouding moeten alle partijen toestemming geven.

Tijdens de bezwaarprocedure wordt het bestreden besluit volledig heroverwogen. Dat betekent dat niet alleen naar de bezwaargronden wordt gekeken. Van belang is of een bestreden besluit in strijd is met wet- en regelgeving (‘rechtmatig’) en of het bestreden besluit beleidsmatig wenselijk is en het beoogde doel bereikt (‘doelmatig’). Dat is een belangrijk verschil met toetsing door de rechter: die kijkt alleen naar de rechtmatigheid van een besluit.

De bezwaarprocedure eindigt met een beslissing op bezwaar of de intrekking van het bezwaar. Als het bezwaarschrift wordt ingetrokken, eindigt de bezwaarprocedure direct. Als een bezwaar wordt ingetrokken, dan is veelal tussentijds een nieuw besluit genomen dat aan de bezwaren tegemoet

komt. Ook komt voor dat na nadere uitleg van de gemeente het bezwaar wordt ingetrokken. Een beslissing op bezwaar kan drie uitkomsten inhouden, ook wel ‘dictum’ genoemd:

– het bezwaar is niet-ontvankelijk:	Het bezwaar wordt niet inhoudelijk in behandeling genomen omdat het niet voldoet aan de wettelijke vereisten. Als het bezwaar ‘kennelijk’ niet-ontvankelijk is, dan wordt de zaak verkort afgedaan (zie volgende paragraaf).
– het bestreden besluit blijft in stand:	Kortheidshalve vaak ‘bezwaar ongegrond’ genoemd. Soms heeft een bezwaarmaker wel op onderdelen gelijk, bijvoorbeeld als het bestreden besluit onvoldoende is gemotiveerd. Met een nadere motivering kan het bestreden besluit dan toch in stand blijven.
– het bestreden besluit wordt (gedeeltelijk) herroepen:	Het bestreden besluit kan niet in stand blijven omdat dat onrechtmatig of ondoelmatig is. Vaak moet dan ook een ander, vervangend, besluit worden genomen. Soms kan worden volstaan met een ‘kale’ herroeping: het bestreden besluit wordt dan herroepen zonder dat een vervangend besluit wordt genomen.

De beslistermijn begint te lopen zes weken na het bestreden besluit. De beslistermijn voor het besluit op bezwaar is zes weken voor bezwaarzaken zonder Commissie bezwaarschriften en twaalf weken voor bezwaarzaken die aan de (reguliere) Commissie bezwaarschriften worden voorgelegd. In beide gevallen kan de beslistermijn worden verdaagd met zes weken. Tijdens de bezwaarprocedure blijft het bestreden besluit geldig. Voor spoedeisende gevallen kan de bezwaarmaker de rechtbank verzoeken het bestreden besluit tijdens de bezwaarprocedure op te schorten (‘voorlopige voorziening’).

Bij de behandeling van bezwaren, en ook in dit jaarverslag, wordt onderscheid gemaakt tussen algemene zaken en sociale zaken. Sociale zaken zijn zaken uit het sociaal domein, bijvoorbeeld over de Participatiewet, de Wmo en leerlingenvervoer. Algemene zaken zijn alle overige zaken.

In de volgende paragrafen worden de verschillende procedures toegelicht.

1.2 Kennelijk niet-ontvankelijke bezwaren

Bezwaarschriften moeten aan een aantal wettelijke vereisten voldoen. Als een bezwaarschrift niet voldoet aan die wettelijke vereisten, dan krijgt de bezwaarmaker een brief met uitleg aan welk wettelijk vereiste niet is voldaan en een termijn van twee weken om dat te herstellen. Op verzoek kan ook een langere termijn worden gegeven.

Veel voorkomende gebreken zijn:

- het ontbreken van een handtekening;
- het ontbreken van bezwaargronden;
- bezwaar maken via e-mail (alleen per post of via de website is mogelijk);
- te laat bezwaar maken (zonder dat deze termijnoverschrijding verschoonbaar is, wat zelden voorkomt);
- het ontbreken van een machtiging (als namens een ander bezwaar wordt gemaakt);
- het ontbreken van een uittreksel uit het Handelsregister (bij bezwaar namens organisaties);
- er staat geen bezwaar open (bijvoorbeeld een bezwaarschrift gericht tegen een aanvraag).

Daarnaast moeten naam en adres van de bezwaarmaker op het bezwaarschrift staan. Het komt zelden voor dat aan dit wettelijke vereiste niet wordt voldaan.

Als de bezwaarmaker het gebrek niet herstelt, dan is het bezwaar 'kennelijk niet-ontvankelijk'. Dat betekent dat het bezwaar niet inhoudelijk in behandeling wordt genomen en zonder hoorzitting wordt afgedaan. De Commissie bezwaarschriften adviseert niet over deze bezwaren.

1.3 Ambtelijk horen

Een deel van de bezwaarzaken wordt ambtelijk behandeld. In dat geval worden bezwaarmakers ambtelijk gehoord door een secretaris van de Commissie bezwaarschriften en een medewerker bezwaar en beroep van het domein Maatschappij van de BAR-organisatie. Het hoorgesprek wordt in overleg met de bezwaarmaker ingepland. Na het hoorgesprek stellen de secretaris en de medewerker bezwaar en beroep gezamenlijk een conceptbeslissing op het bezwaar op.

In 2019 had ambtelijk horen nog de status van pilot. In januari 2020 heeft het college de pilot vervangen door de Regeling ambtelijk horen Ridderkerk 2020. In deze regeling heeft het college categorieën bezwaarzaken aangewezen die ambtelijk worden behandeld. Het gaat daarbij om zaken uit het sociale domein die inhoudelijk weinig complex zijn en waarbij weinig tot geen beleidsvrijheid bestaat. In alle gevallen kan ervoor worden gekozen een zaak toch voor te leggen aan de Commissie bezwaarschriften. Het eindoordeel daarvoor ligt bij de secretaris van de Commissie bezwaarschriften.

De ervaringen met ambtelijk horen zijn positief. Bezwaarmakers ervaren het persoonlijke contact in een vroeg stadium, de flexibiliteit bij het plannen van een hoorgesprek, en de minder formele setting tijdens het hoorgesprek, als positief.

1.4 Bijzondere commissie bezwaarschriften

Tijdens de lockdown was het beperkt mogelijk hoorzittingen van de Commissie bezwaarschriften te organiseren. Niet alle zaken zijn echter geschikt voor volledig ambtelijke voorbereiding en het is wettelijk niet toegestaan dat de secretaris namens de volledig onafhankelijke Commissie bezwaarschriften een (telefonische) hoorzitting houdt. De burgemeester en het college hebben daarom een Bijzondere commissie bezwaarschriften in het leven geroepen. Deze commissie bestaat uit een secretaris van de Commissie bezwaarschriften die optreedt als voorzitter van de Bijzondere commissie en twee leden van de Commissie bezwaarschriften. De Bijzondere commissie vervult dezelfde rol als de 'reguliere' Commissie bezwaarschriften (zie de volgende paragraaf). Omdat het echter niet gaat om een onafhankelijke voorzitter (secretarissen zijn immers werkzaam bij de BAR-organisatie), kan deze namens de Bijzondere commissie (telefonisch) horen. Er ontstaat aldus een hybride vorm van ambtelijk horen en behandeling door de Commissie bezwaarschriften. De advisering is grotendeels onafhankelijk en extern (want twee leden van de Bijzondere commissie zijn extern en de secretaris handelt ook onafhankelijk) maar de behandeling heeft de flexibiliteit van ambtelijk horen.

De procedure is geregeld in de Regeling noodprocedure behandeling bezwaarschriften Ridderkerk. Bij burgemeestersbesluit, afhankelijk van de maatregelen rondom het coronavirus, wordt de regeling in werking en buiten werking gesteld. Vrijwel alle zaken die onder normale omstandigheden door de 'reguliere' Commissie bezwaarschriften in behandeling zouden worden genomen, zijn in behandeling

genomen door de Bijzondere commissie bezwaarschriften. In de cijfers zijn de zaken voor beide commissies samen genomen.

Als een bezwaarmaker de voorkeur gaf aan een fysieke hoorzitting van de Commissie bezwaarschriften, dan werd de zaak aangehouden. In enkele zaken kon de zaak niet worden aangehouden en was telefonisch horen niet wenselijk. In die gevallen heeft de 'reguliere' Commissie bezwaarschriften bij uitzondering wel een fysieke hoorzitting gehouden op het gemeentehuis.

De bijzondere procedure gold van 16 maart 2020 tot 6 juli 2020 en vanaf 26 oktober 2020 tot heden.

1.5 Commissie bezwaarschriften

Op grond van artikel 7:13 van de Algemene wet bestuursrecht kan een bestuursorgaan een commissie instellen die adviseert over de op bezwaarschriften te nemen besluiten. De raad, het college en de burgemeester hebben besloten gezamenlijk zo'n commissie in te stellen. De bezwaarprocedure en de werkzaamheden van de commissie worden geregeld in de Verordening bezwaarschriften Ridderkerk 2018 (vanaf 1 januari 2020: 2020), een gezamenlijke regeling van de raad, het college en de burgemeester.

De commissie houdt (als de maatregelen rondom het coronavirus het toelaten) wekelijks hoorzitting, afwisselend over algemene en sociale zaken. Hoorzittingen over sociale zaken zijn niet openbaar, hoorzittingen over algemene zaken zijn in de regel wel openbaar. Openbare hoorzittingen worden aangekondigd op de gemeentelijke website. Tijdens de hoorzitting krijgen alle partijen de gelegenheid om hun standpunten toe te lichten. Ook stelt de commissie vragen naar aanleiding van het bezwaar en het verweerschrift. De lengte van een hoorzitting verschilt van een kwartier voor eenvoudige zaken tot twee uur voor zeer complexe zaken met veel partijen.

De commissie adviseert over de te nemen beslissing op bezwaar. Dat betekent dat de commissie waar mogelijk ook adviseert over hoe de raad, het college of de burgemeester van de wettelijke beoordelingsruimte gebruik zou moeten maken, zoals de toepassing van hardheidsclausules.

De commissie neemt soms ook overwegingen 'ten overvloede' op in haar advies. Dat zijn overwegingen die niet zozeer betrekking hebben op het bestreden besluit, maar bijvoorbeeld op het beleid in algemene zin of de gang van zaken in de primaire fase.

Na advisering van de commissie neemt het verwerende bestuursorgaan (college, burgemeester of raad) de beslissing op bezwaar. Als het verwerende bestuursorgaan het advies volgt, kan in de beslissing op bezwaar voor de motivering naar het advies worden verwezen. Het verwerende orgaan kan ook afwijken van het advies, het zogenoemde 'contrair gaan'. Dat kan niet zomaar: de wet en de rechtspraak stellen strenge motiveringseisen aan het afwijken van een advies van de commissie. In alle gevallen wordt het advies meegezonden met de beslissing op bezwaar.

1.6 Na de bezwaarprocedure

Tegen de beslissing op bezwaar staat beroep open bij de bestuursrechter van de rechtbank Rotterdam. De Commissie bezwaarschriften en haar secretariaat zijn dan niet meer bij de zaak betrokken. Wel is er een werkafspraak dat de behandelend ambtenaar het secretariaat van de Commissie bezwaarschriften informeert over uitspraken van de rechter.

Tegen de uitspraak van de rechtbank staat hoger beroep open bij de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State (algemene zaken en urgentieverklaringen woonruimte) of de Centrale Raad van Beroep (sociale zaken met uitzondering van urgentieverklaringen woonruimte).

2 Commissie bezwaarschriften en haar secretariaat

2.1 Samenstelling Commissie bezwaarschriften

De Commissie bezwaarschriften bestaat uit leden die niet lid zijn van of werken onder verantwoordelijkheid van een bestuursorgaan van de gemeente Ridderkerk of de BAR-organisatie. De leden zijn dus geheel onafhankelijk van de gemeente Ridderkerk. De benoemingstermijn van de leden van de Commissie bezwaarschriften loopt gelijk aan die van de raad. In 2019 en 2020 zijn er geen wijzigingen geweest in de samenstelling van de Commissie bezwaarschriften.

De Verordening bezwaarschriften Ridderkerk 2020 maakt onderscheid tussen de Commissie bezwaarschriften als orgaan en als adviescommissie zoals bedoeld in de wet (artikel 7:13 van de Algemene wet bestuursrecht).

De Commissie bezwaarschriften als orgaan bestond in 2019 en 2020 uit twaalf leden:

- de heer J. Hamoen (voorzitter)
- de heer mr. J.G.H. Hartwijk (plaatsvervangend voorzitter)
- de heer mr. R.C.J. van den Berg
- mevrouw mr. M. Gommers-Benamu
- de heer mr. E.J. Jansen
- de heer mr. R. Kurvink
- mevrouw mr. A.M. Leenders
- de heer mr. B.R. van Leeuwen
- de heer mr. G.J. Nieuwland
- de heer mr. J.M.N. Packbier
- mevrouw J.A. Robart-Peters
- de heer S. Schreur

De voorzitter vertegenwoordigt de Commissie bezwaarschriften als orgaan, bewaakt haar functioneren, en treedt regelmatig in overleg met het secretariaat en kan tussentijds signaleren.

Als de Commissie bezwaarschriften optreedt als adviescommissie, bestaat zij uit drie van de hiervoor genoemde leden. Elk van de leden kan optreden als voorzitter voor de behandeling van het bezwaar.

2.2 Samenstelling secretariaat van de Commissie bezwaarschriften

Het secretariaat van de Commissie bezwaarschriften is belegd bij de juridisch adviseurs van het team Rechtsbescherming (cluster Juridische Zaken en Inkoop) van de BAR-organisatie.

De vaste secretarissen waren in 2019 en 2020:

- mevrouw mr. V. Kanhai (algemene en sociale zaken)
- mevrouw mr. F.O.A. Korff (sociale zaken, tot 1 december 2020)
- mevrouw mr. drs. L. van der Pols (sociale zaken)
- de heer mr. J.C. Vervorst (algemene zaken)

Het secretariaat wordt ondersteund door twee administratieve medewerkers:

- mevrouw A.M.A. Pijpers
- mevrouw I. Tasma

Het secretariaat is verantwoordelijk voor de juridisch-inhoudelijke ondersteuning van de commissie en regievoering op de bezwaarprocedure. Secretarissen zijn voor hun secretariaatswerkzaamheden alleen verantwoording schuldig aan de commissie.

3 Binnengekomen bezwaarschriften

In tabel 1 staat het aantal binnengekomen bezwaarschriften.

Tabel 1. Ontvangen bezwaarschriften

	2017	**2018**	**2019**	**2020**
Algemene zaken	156	78	107	104
Sociale zaken	70	58	76	46
Totaal	**226**	**136**	**183**	**150**

In 2019 zijn 75 bezwaarschriften (74 inhoudelijk behandeld, 1 kennelijk niet-ontvankelijk) binnengekomen tegen het verkeersbesluit inzake geslotenverklaring voor vrachtverkeer van de Rijksstraatweg.

In 2020 zijn 28 bezwaarschriften binnengekomen tegen een omgevingsvergunning voor de plaatsing van een zendmast. Naar aanleiding van de bezwaarschriften heeft de vergunninghouder verzocht de omgevingsvergunning in te trekken, waarna de bezwaarprocedure is afgerond. Daarnaast zijn 37 bezwaarschriften binnengekomen tegen een aanvraag voor een kapvergunning. Omdat het niet mogelijk is bezwaar te maken tegen een aanvraag, zijn deze bezwaren niet-ontvankelijk verklaard. Overigens is de aanvraag voor de kapvergunning ingetrokken, omdat de kap vergunningvrij was.

4 Uitgebrachte adviezen

In tabel 2 staat in hoeveel zaken de commissie advies heeft uitgebracht.

Tabel 2. Aantal zaken waarin advies is uitgebracht

	2017	**2018**	**2019**	**2020**
Algemene zaken	190	115	98	15
– waarvan advies gegrond	4	6	0	1
– waarvan advies ongegrond	124	53	76	13
– waarvan advies niet-ontvankelijk	62	56	22	1
Sociale zaken	60	32	27	22
– waarvan advies gegrond	6	1	1	3
– waarvan advies ongegrond	45	27	26	18
– waarvan advies niet-ontvankelijk	9	4	0	1
Totaal	**250**	**147**	**125**	**37**
– waarvan advies gegrond	10	7	1	4
– waarvan advies ongegrond	169	80	102	31
– waarvan advies niet-ontvankelijk	71	60	22	2

In 2019 heeft de commissie minder adviezen uitgebracht. Deze afname wordt verklaard door het toegenomen aantal ambtelijk behandelde bezwaren (zie paragraaf 5.2).

In 2020 heeft de commissie in veel minder zaken advies uitgebracht. De belangrijkste oorzaak hiervan is dat de twee zaken met een groot aantal bezwaarschriften die in 2020 zijn binnengekomen, niet ter advisering aan de commissie zijn voorgelegd (zie ook vorig hoofdstuk).

De commissie heeft in 2019 en 2020 in totaal in 5 zaken geadviseerd het bezwaar gegrond te verklaren. Het ging om de volgende zaken:

- De commissie was van oordeel dat de hoogte van terug te vorderen bijstand onjuist was berekend. Het college heeft dat oordeel overgenomen en in de beslissing op bezwaar deze berekening aangepast.
- De commissie was van oordeel dat het college ten onrechte een omgevingsvergunning had verleend voor een aanbouw, omdat een boeibord boven een ander perceel zou komen te hangen. Het college heeft in de beslissing op bezwaar de omgevingsvergunning aangepast.
- De commissie was van oordeel dat het college ten onrechte een bijstandsuitkering had ingetrokken wegens schending van de inlichtingenplicht. De commissie oordeelde dat de overgelegde bankafschriften voldoende nakoming van de inlichtingenplicht waren. Het college heeft dat oordeel overgenomen en de intrekking van de bijstandsuitkering herroepen.
- De commissie was van oordeel dat het college ten onrechte de hardheidsclausule voor urgentieverklaringen woonruimte niet had toegepast. Het college heeft dat oordeel overgenomen en alsnog een urgentieverklaring verleend.
- De commissie was van oordeel dat het college de ingangsdatum van een bijstandsuitkering onjuist had vastgesteld en de bijstandsuitkering ten onrechte in de vorm van een lening had toegekend. Het college heeft dat oordeel overgenomen.

5 Afdoening bezwaarschriften

5.1 Beslissingen op bezwaar en intrekkingen

In Tabel 3 staat een weergave van het aantal geëindigde bezwaarprocedures. Een bezwaarprocedure kan eindigen met een beslissing op bezwaar of een intrekking van het bezwaar.

Tabel 3. Geëindigde bezwaarprocedures

	2017	**2018**	**2019**	**2020**
Algemene zaken	211	124	111	99
– waarvan bob conform	194	111	102	15
– waarvan bob contrair	2	1	0	0
– waarvan ambtelijk behandeld	n.v.t.	0	1	41
– waarvan ingetrokken	15	12	8	43
Sociale zaken	94	57	69	56
– waarvan bob conform	60	30	29	22
– waarvan bob contrair	1	0	0	0
– waarvan ambtelijk behandeld	n.v.t.	3	13	14
– waarvan ingetrokken	33	24	27	20
Totaal	**305**	**181**	**180**	**155**
– waarvan bob conform	254	141	131	37
– waarvan bob contrair	3	1	0	0
– waarvan ambtelijk behandeld	n.v.t.	3	14	55
– waarvan ingetrokken	48	36	35	63

In 2019 en 2020 week geen enkele beslissing op bezwaar af van het advies van de commissie. Het grote aantal intrekkingen wordt veroorzaakt door de bezwaarschriften tegen de omgevingsvergunning voor de zendmast. Het grote aantal ambtelijk afgedane algemene zaken wordt veroorzaakt door de kennelijk niet-ontvankelijke bezwaarschriften tegen de aanvraag voor een kapvergunning.

In tabellen 4 en 5 staan gegevens over de tijdigheid van de beëindiging van bezwaarprocedures. Er wordt gerekend vanaf de aanvang van de beslistermijn, minus opschorting van de beslistermijn en aanhouding van de procedure.

In tabel 4 staat een weergave van het percentage bezwaarzaken dat tijdig is afgedaan. Als tijdig afgedaan worden mede verstaan de bezwaarprocedures die zijn geëindigd omdat het bezwaar is ingetrokken.

Tabel 4. Tijdigheid einde bezwaarprocedure

	2017		**2018**		**2019**		**2020**	
Norm (in weken)	12	18	12	18	12	18	12	18
Algemene zaken	87 %	94 %	95 %	98 %	29 %	32 %	90 %	95 %
Sociale zaken	86 %	91 %	91 %	98 %	97 %	99 %	91 %	98 %
Totaal	**86 %**	**93 %**	**94 %**	**98 %**	**55 %**	**57 %**	**90 %**	**96 %**

De percentages worden gegeven voor zowel 12 als 18 weken. 12 weken is de normale beslistermijn voor commissiezaken en de verlengde beslistermijn voor ambtelijk behandelde zaken. 18 weken is de verlengde beslistermijn voor commissiezaken. Om de beslistermijn te verdagen met 6 weken is geen motivering nodig. Bij veel overheden wordt de beslistermijn standaard verdaagd met 6 weken. Bij de gemeente Ridderkerk is dat niet het geval. Alleen als de normale beslistermijn niet gehaald dreigt te worden, wordt verdaagd.

De totaalpercentages geven de tijdigheid over álle zaken weer. Het zijn daarmee gewogen gemiddelden van de percentages algemene zaken en sociale zaken.
Voor de toelichting op de percentages tussen haakjes wordt verwezen naar de volgende alinea.

De 74 bezwaarschriften rond het eerder genoemde verkeersbesluit (2019) zijn niet tijdig afgedaan. De commissie heeft langer gedaan dan gebruikelijk over haar advies vanwege de omvang van de zaak. De beslissing op bezwaar was conform het advies van de commissie, zodat de portefeuillehouder gemandateerd was om de beslissing op bezwaar te nemen. Omdat meerdere portefeuillehouders betrokken waren, heeft echter het college zelf de beslissing op bezwaar genomen in de zomerperiode, hetgeen ook voor vertraging heeft gezorgd. De beslissingen op bezwaar zijn uiteindelijk 1 dag buiten de 18-wekentermijn afgedaan. Omdat het gaat om 75 beslissingen op bezwaar, drukt deze zaak zwaar op de percentages. Als deze zaak buiten beschouwing wordt gelaten, dan is ruimschoots aan de norm van 90 % binnen 12 weken voldaan.

In 2020 is meer dan 90 % van de zaken binnen 12 weken afgehandeld.

Tabel 5 geeft een overzicht van de gemiddelde doorlooptijd van de beslissing op bezwaar.

Tabel 5. Gemiddelde aantal weken beslissing op bezwaar

	2017	**2018**	**2019**	**2020**
Algemene zaken	12,4	11,8	15,9	9,5
Sociale zaken	7,9	9,2	7,2	7,1
Totaal	**11,1**	**11,2**	**13,3**	**8,6**

Voor de berekening van het gemiddelde voor de algemene zaken voor 2019 is één beslissing op bezwaar weggelaten, omdat deze het gemiddelde onevenredig beïnvloedde. Het betrof een handhavingszaak. Wordt dit bezwaarschrift wel meegenomen, dan is het gemiddelde voor algemene zaken 16,1 en het totale gemiddelde 13,3.
Voor de berekening van het gemiddelde voor de algemene zaken voor 2020 zijn twee beslissingen op bezwaar weggelaten, omdat deze het gemiddelde onevenredig beïnvloedde. Het betrof een handhavingszaak en een Wob-zaak. Voor de sociale zaken is één beslissing op bezwaar weggelaten, het betrof een complexe bijstandszaak. Worden deze bezwaarschriften wel meegenomen, dan is het gemiddelde voor algemene zaken 10,2, voor sociale zaken 7,8 en het totale gemiddelde 9,3. De getoonde cijfers van 2017 en 2018 zijn van na een vergelijkbare correctie.
De totaaldoorlooptijden geven de doorlooptijd over álle zaken weer. Het zijn daarmee gewogen gemiddelden van de doorlooptijden algemene zaken en sociale zaken.

De gestegen gemiddelde doorlooptijd in 2019 laat zich verklaren door beslissingen op bezwaar in de hiervoor genoemde zaak met 74 bezwaarschriften, die na 18 weken is genomen. Zouden deze zaken niet meegenomen worden, dan zou het gemiddelde voor algemene zaken 10,4 zijn, en het totale gemiddelde 8,5. Afgezien van deze zaak, tekent zich een dalende trend af voor de gemiddelde doorlooptijd.

In tabel 6 staan de onderwerpen van de geëindigde bezwaarprocedures (beslissingen op bezwaar en intrekkingen) van de algemene zaken.

Tabel 6. Onderwerpen algemene zaken geëindigde bezwaarprocedures

	2017	2018	2019	2020
Handhaving	0	5	5	3
Omgevings- en APV-vergunningen	165	65	19	80
Opiumwet	0	3	1	0
Publiekszaken	0	0	3	2
Subsidie	0	2	1	0
Verkeersbesluiten	6	2	81	6
Wob	12	0	0	1
Overige	28	47	1	7
Totaal	**211**	**124**	**111**	**99**

In tabel 7 staan de onderwerpen van de geëindigde bezwaarprocedures (beslissingen op bezwaar en intrekkingen) van de sociale zaken.

Tabel 7. Onderwerpen sociale zaken geëindigde bezwaarprocedures

	2017	2018	2019	2020
Jeugdwet	0	0	0	1
Leerlingenvervoer	1	1	0	0
Participatiewet	55	35	45	35
Urgentie	3	5	7	10
Wet maatschappelijke ondersteuning	19	12	11	6
Overige	16	4	6	4
Totaal	**94**	**57**	**69**	**56**

5.2 Ambtelijke behandeling

In tabel 8 staan hoeveel bezwaarprocedures in 2019 en 2020 zijn geëindigd die ambtelijk zijn behandeld, met uitzondering van kennelijk niet-ontvankelijke bezwaren, uitgesplitst naar onderwerp. Het gaat om beslissingen op bezwaar en ingetrokken bezwaren. Uit ervaring blijkt dat ambtelijk behandelde bezwaren relatief vaak worden ingetrokken, omdat bezwaarmakers met een nadere uitleg het bestreden besluit begrijpen en geen behoefte hebben aan een verdere formele behandeling.

Tabel 8. Onderwerpen sociale zaken geëindigde bezwaarprocedures

	2018	2019	2020
Leerlingenvervoer	0	0	0
Participatiewet	0	14	10
Urgentie	0	0	3
Wet maatschappelijke ondersteuning	1	1	0
Overige	0	1	2
Totaal	**1**	**16**	**15**

In 2018 konden bezwaren pas vanaf eind november ambtelijk behandeld worden, omdat de pilot ambtelijk horen toen is gestart. Dit veroorzaakt de grote toename van ambtelijk behandelde bezwaren in 2019 ten opzichte van 2018.

6 Beroepszaken

Zoals toegelicht in hoofdstuk 1 zijn de Commissie bezwaarschriften en het secretariaat niet betrokken bij beroep en hoger beroep. Voor een volledig beeld zijn in dit hoofdstuk toch het aantal ingestelde beroepen en hoger beroepen opgenomen.

In tabel 9 staat het aantal ingestelde beroepen.

Tabel 9. Ingestelde beroepen

	2018	**2019**	**2020**
Algemene zaken	7	4	2
Sociale zaken	5	9	11
Totaal	**12**	**13**	**13**

In tabel 10 staat het aantal ingestelde hoger beroepen. Van voor 2019 zijn geen cijfers beschikbaar.

Tabel 10. Ingestelde hoger beroepen

	2019	**2020**
Algemene zaken	1	1
Sociale zaken	0	2
Totaal	**1**	**3**

7 Aanbevelingen van de commissie

Naast het adviseren over concrete bezwaren, doet de Commissie bezwaarschriften ook algemene aanbevelingen. De aanbevelingen naar aanleiding van het jaar 2019 en 2020 staan in dit hoofdstuk.

7.1 Kwaliteit primaire besluitvorming

Een belangrijk onderdeel van het bezwaardossier waarmee de commissie werkt is het primaire besluit, het besluit waartegen bezwaar is ingesteld. Het valt de commissie op dat de primaire besluitvorming niet altijd op orde is. De commissie constateert dat er nog altijd primaire besluiten worden verstuurd met daarin bijvoorbeeld verwijzing naar onjuiste wetsartikelen of slechts verwijzing naar volledige wetten, onvoldoende onderbouwing van het genomen besluit dan wel ontbreekt het aan een heldere omschrijving van het besluit. Het komt op de commissie over dat het ontbreekt aan een standaardopbouw, ongeacht de inhoud van het besluit. Het verdient de aanbeveling om aandacht te besteden bij de primaire clusters aan helderheid van schrijven en de juridische kwaliteit van de besluiten.

7.2 Persoonsgegevens van derden

Met de invoering van de AVG in 2018 heeft de privacy van burgers veel (nieuwe) aandacht gekregen. Het opnemen van gegevens die te herleiden zijn tot personen wordt beschermd. De AVG werkt op die manier ook door in de wijze waarop bezwaardossiers worden samengesteld. De commissie treft in de bezwaardossiers gegevens aan van derden. Het kwam bijvoorbeeld voor dat vorige bewoners van een adres stonden opgenomen in een uitdraai vanuit de BRP. Deze mensen hadden niets te maken met de bezwaarprocedure. Ook zijn er voorbeelden waarbij medische gegevens volledig in een bezwaardossier terecht zijn gekomen. Die informatie was niet van belang voor de beoordeling van het bezwaar en had om die reden niet opgenomen mogen worden. De commissie begrijpt dat het een tijdrovende klus is om alle documenten na te lopen op privacygevoelige informatie, maar beveelt aan om hier scherper op te letten bij het samenstellen van de bezwaardossiers.

7.3 Aanwezigheid van juiste personen ter zitting

Na het uitwisselen van schriftelijke standpunten, worden partijen uitgenodigd bij een hoorzitting van de commissie. De complexere inhoud van bezwaarprocedures maakt dat overleg nodig kan zijn met experts buiten de gemeentelijke organisatie. Dit geldt voor zowel algemene als sociale zaken. Het inschakelen van een expert kan gelegen zijn op medisch gebied, taxatie van schade, bouwtechnische beoordeling, enzovoorts. De commissie dringt er op aan dat overleg met dergelijke experts plaatsvindt voorafgaand aan de hoorzitting om bij de hoorzitting het meest optimale resultaat te kunnen bereiken. De commissie is van opvatting dat het van toegevoegde waarde kan zijn op het verloop van een zitting als een expert dan wel de ambtenaar die is betrokken geweest bij het primaire besluit, meegenomen wordt naar de hoorzitting voor het geven van een nadere toelichting. De commissie doet dan ook de aanbeveling om hiervan vaker gebruik te maken.

7.4 Alternatieve oplossingen

In het verlengde van de vorige aanbeveling, ziet de commissie bij algemene zaken nog wel eens zaken geagendeerd staan waarbij ter zitting blijkt dat die op andere wijze opgelost hadden kunnen worden. Hoewel hoorzittingen van de commissie uiteraard ook dienen om zaken op informele wijze

op te lossen, beveelt de commissie aan dat vakteams scherper op voorhand filteren welke geschillen buiten de bezwaarprocedure kunnen worden gehouden.